

LIITTEET

- Liite 1. Rotujärjestön luonnekysely ja kysely kasvattajille 2025
- Liite 2. Rotumääritelmä
- Liite 3. Rodulla kirjallisuudessa esiintyvät sairaudet ja lähdeluettelo
- Liite 4. Siperianhuskyjen suku- ja jalostuslinjat kaavio
- Liite 5. Siperianhuskyn valionarvosäännöt
- Liite 6: Rotujärjestön kennelnimen puoltamisohjeistus

Liite 1. Rotujärjestön luonnekysely ja kysely kasvattajille 2025

Siperianhuskykysely jalostuksen tavoiteohjelmaa varten osa 1/2, luonne

Tässä yhteydessä suuri kiitos kaikille vastanneille! Jo edellisessä JTO:sta saimme kommenttia, että kyselyn vastausmäärä oli huippuluokkaa. Nyt vastauksia saatiin hieman vähemmän, mutta vastaajien koiramäärä oli vieläkin suurempi.

Taustatietoa vastaajista

Vastauksia saatiin 185 siperianhuskyharrastajalta eli eli reilusta 1730 siperianhuskyista touko-heinäkuun 2025 aikana. Kyselyä mainostettiin Siperianhusky-lehdessä sekä eri facebook-ryhmissä. Vastaaminen tapahtui anonymisti, joten vastauksiin tulee suhtautua pienellä varauksella. Silmämääräisesti kaikki vastaukset vaikuttivat aidoilta, mutta joukossa oli joitakin epäloogisia vastauksia.

Sama kysely on toteutettu vuonna 2015 ja 2020, joten vastauksista voi jo hieman alkaa huomaamaan rodussa tapahtuvia muutoksia. 2015 saatiin 137 vastausta (vastaajien koiramäärä noin tuhat) ja 2020 222 vastausta (noin 1500 siperianhuskyä).

Valjakollisen eli neljä koiraa tai enemmän omisti 65%. Vastaajajoukko oli siis tänä vuonna isomman koiramäärän omistajia kuin aikaisempina vastauskertoina. 20-40 huskyn omistajia oli 14 ja 40-50 myös kolme. Suurin lauma oli yli 75 siperianhuskyä.

Vastaajajoukko poikkesi myös edellisen kerran vastaajajoukosta muun kuin koiramäärän osalta: Tänä vuonna vastaajissa painottuivat yli 5 v. harrastaneet, mutta eivät kasvattaneet (48%) ja kasvattajat (42%). Edellisellä kerralla vastaajajoukko jakaantui aika tasaisesti kolmeen osaan kasvattajien, yli 5 v. harrastajien ja alle 5 v. harrastaneiden kesken.

Rotujärjestön jäseniä vastaajista oli 73% eli suurempi joukko kuin edellisellä kerralla. Tähän viittasi jo sekin, että vastaajien koiraluku oli tällä kertaa isompi. Kuitenkin kyselyyn saatiin nyt 50 siperianhuskyn omistajaa, joilla on ainakin jonkinlaista kiinnostusta rotuun (vastata kyselyyn), mutta eivät ole jäseniä jostain syystä. Pääasiassa he ovat muutaman siperialaisen omistajia. Suurin osa on ollut rodun parissa yli viisi vuotta. Joukkoon mahtui myös muutama kasvattaja ja 5 kpl 10-30 siperianhuskyn omistajaa.

Joitakin vastauksia saatiin rodun parista lähteviltä. Yleisin syy (5 kpl) oli, ettei rodun ominaisuudet valjakkokoirana olleet riittävät. Tässä tulee huomioida, että kyselyä mainostettiin pääasiassa valjakkopiireihin keskittyneillä fb-sivuilla. Ne, jotka eivät enää valjakko- tai huskypiireissä pyöri, tuskin ovat löytäneet kyselyäkään.

Vastaajista ilahduttavan moni eli 160 vastaajaa (87% vastaajista) ilmoitti joko vedättävänsä koiriaan säännöllisesti harrastus- tai retkeilymielessä, osallistuneensa valjakkokilpailuihin/kokeisiin tai koiriensa juoksevan safareilla. Vastausten mukaan siis suurin osa siperianhuskyista pääsee alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa säännöllisesti. Prosentti osuus on samaa luokkaa kuin kymmenen vuotta sitten. Viisi vuotta sitten, kun rodun rekisteröintimäärät olivat juuri olleet suurimmillaan, luku oli 80%. Toki kysely on varmasti tavoittanut paremmin harrastajia ja rodusta & sen käytöstä enemmän kiinnostuneita kuin yksittäisten kotikoirien omistajia. Kokeisiin ja/tai kilpailuihin osallistuneita oli 123 kpl (67% vastaajista). 35 vastaajalla (19%) koirat toimivat safarityössä. Yhteensä safarityössä koiriaan käyttävillä vastaajilla oli noin 750 siperianhuskyä. Vastauksia saatiin tänä vuonna

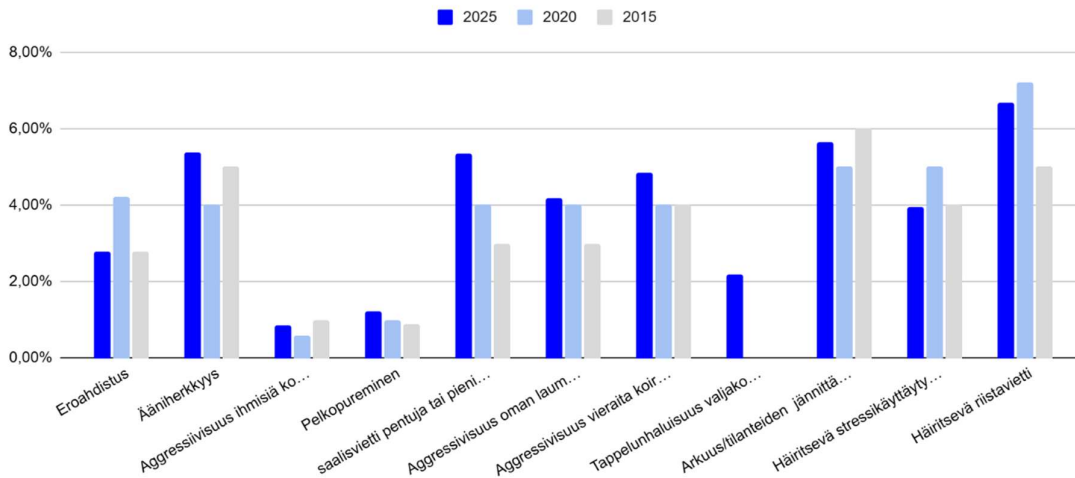
enemmän safariyrittäjiltä tai sitten heidän määränsä on kasvanut (2015 12% vastaajista, 2020 10% vastaajista).

Koiranäyttelyissä oli käynyt huskyillaan 121 vastaajaa (66% vastaajista). Luku on lähes sama 2015 ja 2020 kyselyn vastaajien kanssa.

Luonne

Vastaajilta kysyttiin erilaisia asioita luonteesta, onko heidän omistamillaan koirilla esiintynyt viimeisen viiden vuoden aikana.

Luonneasioiden esiintyvyys rodussa kyselyn perusteella (2025 n. 1650 siperianhuskyn kokonaismäärä)

Eroahdistusta, jolla tässä tarkoitetaan liikaa riippuvuutta ihmisistä (eikä siis koiralaumasta), esiintyi 46 siperianhuskylla (noin 3% vastaajien kokonaiskoiramäärästä). Siperianhusky on luotu elämään koiralaumassa ja suurin osa siperianhuskyista näin elääkin. Tarhassa koiralaumassa elävä siperianhusky ei yleensä eroahdistuksesta kärsi, mutta perheen ainoana koirana eroahdistusta esiintyy yleisemmin. Noin joka viides perheen ainoana tai kahden siperianhuskyn laumassa elävä siperialainen kärsi eroahdistuksesta.

Joissakin tutkimuksissa siperianhusky mainitaan keskimääräistä ääniherkempänä rotuna. Vastaajat ilmoittivat yhteensä viimeisen viiden vuoden aikana 89:lla siperianhuskylla esiintyneen ääniherkkyttä (ilotulitus, kovat pamaukset yms.). Tämä tarkoitti noin 6% vastaajien kokonaiskoiramäärästä. Tässä lauman koolla tai esimerkillä ei näyttänyt olevan merkitystä, vaan yksittäisiä ääniherkkiä koiria esiintyi siellä täällä.

Aggressiivisuutta ihmistä kohtaan esiintyy rodussa vähän ja se näkyi kyselyssäkin: vastaajien koirista vain 14 osoitti aggressiivisuutta aikuisia tai lapsia kohtaan (alle prosentti vastaajien kokonaiskoiramäärästä). Yhtä laumaa lukuunottamatta kaikki olivat laumansa yksittäistapauksia. Toki jokainen aggressiivinen koira on liikaa, mutta kommentoissa mainittiin osan olleen ongelmakoiria tai tulleen huonoista oloista.

Hieman enemmän esiintyi pelkopuremista ihmistä kohtaan. Vastaajat ilmoittivat sitä esiintyneen 20 siperianhuskyllaan (reilu prosentti vastaajien kokonaiskoiramäärästä).

Aggressiivisuutta tai liiallinen saalistusviettiä pentuja/pieniä koiria kohtaan esiintyi vastaajilla noin 88 siperianhuskylla (noin 6% vastaajien kokonaiskoiramäärästä). Joissakin kommenteissa todettiin, että kyse on useimmiten saalisvietistä, eikä niinkään aggressiivisuudesta. Tämä epätoivottu käytös on osoittanut yleistyneen tasaisesti vuodesta 2015 alkaen.

Oman lauman koiria kohtaan aggressiivisuutta esiintyi vastaajien 69 siperianhuskylla (noin 4 % vastaajien kokonaiskoiramäärästä). Paria tapausta lukuun ottamatta toisille aggressiivisia yksilöitä esiintyi yli viiden koiran laumoissa ja yli puolessa tapauksissa lauman koko oli 10- 50 koiraa. Todennäköisyys sille, että isommassa laumassa joku yksilö ei pidä kaikista lauman koirista kasvaa lauman koon kasvaessa. Isommasta laumasta löytyy myös helpommin samanikäisiä samaa sukupuolta olevia nuoria yksilöitä ja esim.päitä sotkevia kiimoja. Kommenteissa mainittiin myös, että aggressiivisuus oman lauman koiria saattoi näkyä esim. vain resurssiaggressiivisuutena tai ruokailutilanteissa eli riitoja ei ole jatkuvasti. Vieraita koiria kohtaan aggressiivisuutta esiintyi hieman enemmän eli 80 siperianhuskylla (5%). Yleisemmin näitä esiintyi yksittäistapauksina isommissa laumoissa. Jonkin verran kyseessä olivat ilmeisesti samat koirat, jotka olivat aggressiivisia myös oman lauman sisällä. Kommenteissa vieraisiin koiriin kohdistuvan aggressiivisuuden todettiin riippuvan myös vieraan koiran käytöksestä

Viime kerroista poiketen tänä vuonna kysyttiin myös taipumuksesta tappelunhaluisuuteen/haastamiseen ohitukissa valjakossa. Vastaajat ilmoittivat 36 siperianhuskyllaan olevan tässä ongelmia. Tästä on vaikea ilmoittaa prosenttiosuuksia vastaajista, koska kaikki vastaajat eivät vedätä koiriaan tai kohtaa vedättäessään ohituksia. Ohitusvarmuutta olisi hyvä kuitenkin testata vähintään kaikilta jalostuskoirilta, koska se on äärimmäisen tärkeää rodun käyttötarkoituksen kannalta.

Arkuutta tai tilanteiden kohtuutonta jännittämistä esiintyi 93 kpl (vajaa 6% vastaajien kokonaiskoiramäärästä) . Näitä esiintyi kaiken kokoisissa laumoissa, mutta luonnollisesti enemmän yksittäistapauksissa isoissa. Kommenteissa koirien koettiin kuitenkin selviävän myös epämiellyttävistä tilanteista ja arkuuden ei koettu haittaavan valjakkotyöskentelyä edes safareilla. Pari vastaajaa kuitenkin totesi arkojen yksilöidensä toimivan vain itseksensä kotioiloissa.

Häiritsevän voimakasta stressikäyttäytymistä, kuten rauhattomuutta tai jatkuva edestakaisin tai ympyrän liikkuminen tarhassa vastattiin esiintyvän 65 koiralla (vajaa 4% vastaajien kokonaiskoiramäärästä). Paria poikkeusta lukuun ottamatta stressikäyttäytymistä esiintyi yleisemmin isommissa lähemmäs 10 koiraa tai enemmän laumoissa. Kommentissa muutama vastaaja totesi stressikäyttäytymistä esiintyvän lähinnä vähemmän aktiiviteetin aikaan. Lieneekö sattumaa vai koronan aiheuttamaa, että 2020 kyselyssä stressikäyttäytymistä esiintyi 2015 ja 2025 enemmän? Koronakeväänä monet safarikoirat joutuivat pakkolepoon turistien puuttuessa.

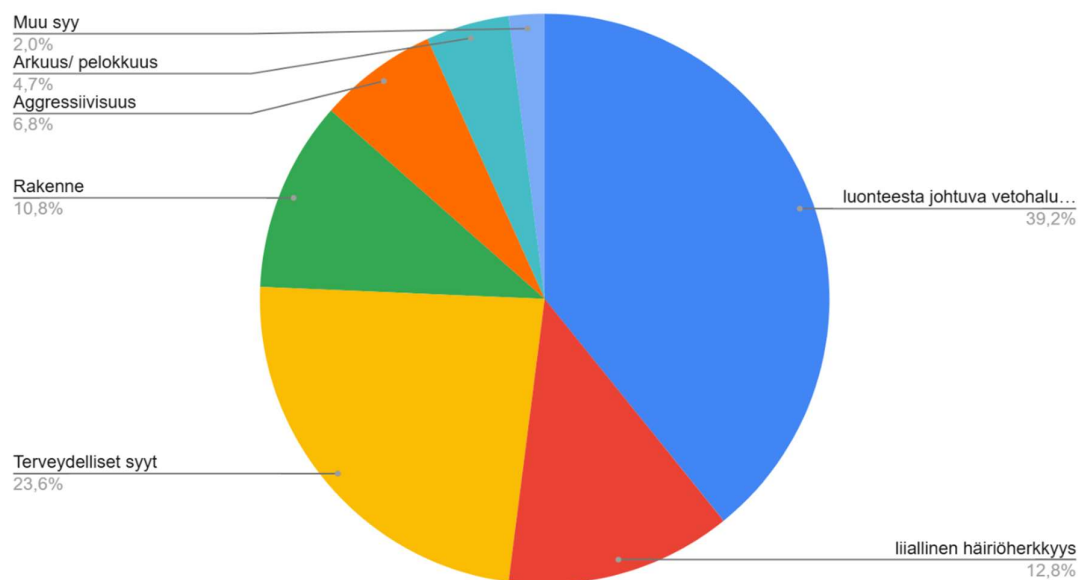
Häiritsevän voimakasta riistaviettiä vastaajat pitivät esiintyvän 110 siperianhuskyllaan (vajaa 7% vastaajien kokonaiskoiramäärästä). Näyttäisi siltä, että muutaman huskyn omistajat kokivat riistavietin häiritsevän voimakkaaksi muita yleisemmin, vaikka esiintyvyyttä oli jonkin verran myös isoissa laumoissa. Kommenteissa esimerkiksi osa mainitsi riistavietin olevan häiritsevän voimakas, kun koiraa ei pysty pitämään vapaana. Osalla taas riistavietti oli riittävän matala, jos koira kykeni toimimaan välittämättä riistasta valjakossa.

Viisi vastaajaa ilmoitti yhdellä siperianhuskyllään olevan ennenaikaista dementiaa. Tähän tietysti vaikuttaa hieman, minkä ikäisiä koiria vastaajilla sattuu olemaan ja elävätkö koirat sisällä vai tarhassa, jossa dementian huomaaminen voi olla hankalampaa.

Sopimattomuus käyttötarkoitukseen

94 vastaajaa eli noin puolet vastaajista ilmoitti omistavansa/omistaneensa lähiaikoina käyttötarkoitukseen sopimattoman siperianhuskyn. Tässä on huomioitava, että kaikki vastaajat eivät vedättäneet siperianhuskyaan, jolloin heillä ei luonnollisestikaan ole tietoa, soveltuuko koiransa käyttötarkoitukseen. Aikaisemmissa kyselyissä myös noin puolet vastaajista on omistanut käyttötarkoitukseen sopimattoman huskyn.

Käyttötarkoitukseen sopimattomuus (94 vastaajaa)

Vastaajat saivat valita useampia kohtia syyksi, joista epäilivät käyttötarkoitukseen sopimattomuuden johtuvan, koska koiriakin saattoi olla useampia. Yleisin oletettu syy oli luonteesta johtuva vetoaluttomuus (55 vastausta). Lisäksi avoimissa vastauksissa mainittiin kolmisen kertaa tähän luokkaan sopivia koiria: pari juoksi kyllä mukana, mutta veto puuttui. Osuus on suunnilleen sama kuin 2015. Yleensä huonoon vetopäähän liittyy pohjimmiltaan myös liiallinen häiriöherkkyys, jonka syyksi mainitsi 19 vastaajaa. Terveydelliset syyt mainitsi 35 vastaajaa ja rakenteen ongelmat 16. Terveydelliset syyt ovat tippuneet vuoden 2015 tasolle. Aggressiivisuus oli syynä 10 tapauksessa ja arkuus/pelokkuus 7. Aggressiivisuus syynä on ollut nousussa vuodesta 2015 alkaen, kun taas arkuus ja pelokkuus ovat olleet syynä laskussa.

Parissa vastauksessa todettiin omistajan osaamattomuuden pilanseen ekan huskynsa menohalut. Kommenteissa maininnan sai myös jalostus, jossa käyttöominaisuudet menetetty.

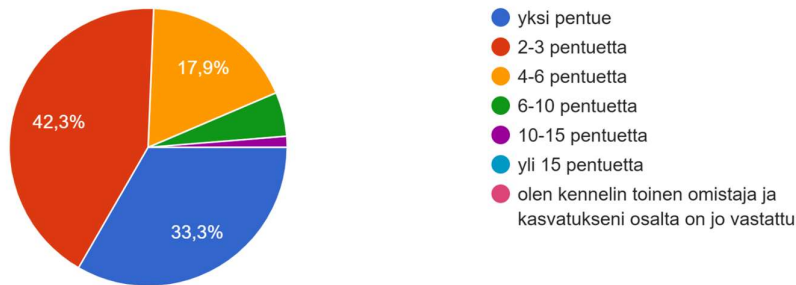
Siperianhuskykysely jalostuksen tavoiteohjelmaa (JTO) varten osa 2/2, rodun tilanne

Siperianhusky-lehdessä 3/2025 käsiteltiin vastaajien taustaa ja rodun luonnetta. Tässä toisessa osuudessa keskitytään kasvattamiseen ja rodun tilanteeseen.

Kasvattaminen

Kasvattajia kyselyyn vastasi 78 kpl. Pentueita suurin osa heistä oli teettänyt keskimäärin alle yhden vuodessa. Yhteensä kasvattajat olivat kasvattaneet noin 220 pentuetta viimeisen viiden vuoden aikana.

Viiden viimeisen vuoden aikana kasvatetut pentueet
78 vastausta

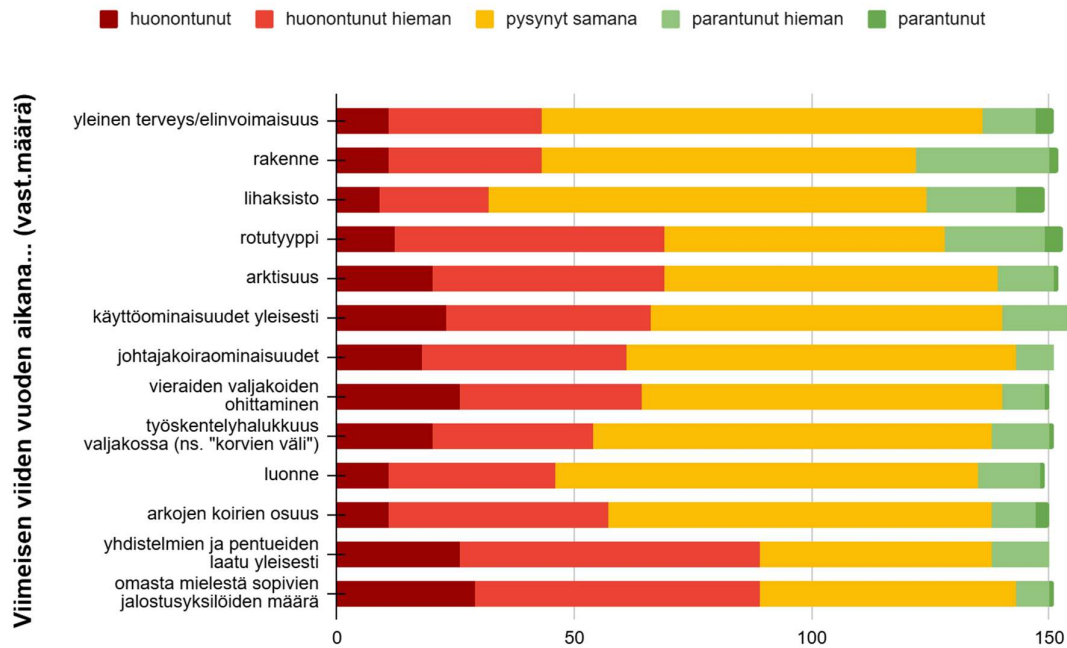
Kiimaväli on valtaosalla siperianhuskynartuista kyselyn mukaan 5-8kk (62,5%) tai pidempi. 8-10 kk oli 23% ja 10-12 kk 12,5%. Alle viiden kuukauden kiimavälejä oli aivan yksittäisiä tapauksia (1,3%).

Astumisvaikeuksia oli esiintynyt 13 tapauksessa. suurimmat syyt olivat, että uros ei astu (7 tapausta), oikean ajankohdan määrittäminen ei onnistunut (7 tapausta) tai narttu ei antanut kyseisen uroksen tai kenenkään uroksen astua (5 ja 3 tapausta). Lähes kaikki astutukset eli 97,4% vastaajista vastasi, että kaikki astutukset olivat tapahtuneet luonnollisesti. Kahdella kasvattajalla oli yksittäistapaukset, jossa oli käytetty keinosiemennystä.

Tiinehtymisvaikeuksia oli taas ollut vajaa parikymmentä kappaletta. 26 tapauksessa vastaajakasvattajilla oli viimeisen viiden vuoden aikana esiintynyt synnytysvaikeuksia. Emojen pentujen hoitoon liittyviä ongelmia oli esiintynyt viidessä tapauksessa (2,2% pentueista). Yleensä huskyemot hoitavat pentunsa hyvin ja imetysaika oli 70% vastauksissa 5-8 viikkoa ja 26% vastauksissa 9-12 viikkoa. Vain yhdessä tapauksessa imetysaika oli alle 5 viikkoa.

Pentueissa reilussa 10%:ssa oli syntynyt kuolleita pentuja ja suunnilleen yhtä monessa pentueessa oli myös kuollut pentu/pentuja. Yleensä kuolemat aiheutuivat ongelmista synnytyksessä tai pennun heikkoudesta. Synnynnäiset epämuodostumat mainitsi kahdeksan vastaajaa.

Rodun tilanne kasvattajien ja yli 5 vuotta rotua harrastaneiden mukaan

Kasvattajat ja harrastajat (noin 150 vastaajaa) pitivät rodun tilan yleisesti huonontuneen. Erityisesti on huomioitava, että lähes kukaan ei ole huomannut ominaisuuksien parantuneen kunnolla. Sopivia jalostusyksilöitä on monesta vaikea löytää. Johtuuko tämä ainoastaan koirien laadun huonontumisesta vaiko harrastajien riman nostamisesta jalostuskoirille? Ensimmäinen on rodun kannalta huono juttu, mutta toinen taas auttaa viemään rodun laatua ylöspäin.

Edellisissä JTO-kyselyissä 2015 ja 2020 kysyttiin samoja asioita. Silloinkin harrastajat pitivät rodun tilan huonontuneen yleisesti. Nyt käyttöominaisuudet yleisesti eivät olleet huonontuneet niin rajusti kuin edellisellä viiden vuoden jaksolla (2015-2020). Samoin työskentelyhalukkuus ja johtajakoiraominaisuudet ei ollut nyt aivan yhtä punaisella. Luonteen sitä vastoin on koettu huonontuneen enemmän ajanjaksoon 2015-2020 verrattuna.

Useissa avoimissa vastauksissa koettiin työhön soveltumattomien koirien osuuden lisääntyneen ja motivaation heikentyneen (puutteellinen vetopää). Käyttöominaisuuksien säilyttämistä pidettiin tärkeänä ja kuulutettiin kriittistä tarkastelua kasvattajilta (viitisen vastaajaa). Pyydettiin painottamaan JTO:ssa rodun käyttöä.

Luonteesta pari mainitsi aggressiivisuuden lisääntyneen ja haittaavan käyttöä.

Ravaarakenteen koettiin lähteneen muuttumaan laukkatyyppiä kohti (pari eri vastaajaa) Ylikorkeus ja koon kasvu mainittiin useammassa (4) avoimessa vastauksessa. Arktisuuden katoamisesta oltiin huolissaan esim. turkkia alettiin pitää osalla liian lyhyenä.

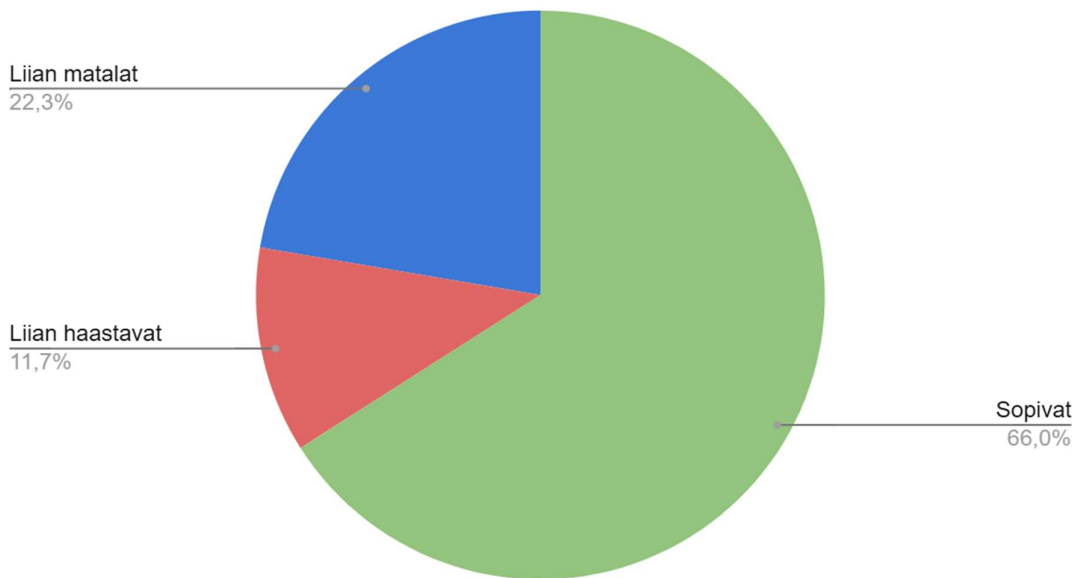
Koettiin, että jalostus on hajaantunut kärjistäen vain menohalua jalostaviin ja näyttelyihin jalostaviin, joita alkaa olla liikaa. Muutama piti sprinttilinjan eriytyneen, jolloin rotutyypin lähtee katoamaan. Joku jakoi rodun jo neljään linjaan (käyttö, näyttö, seka ja sprintti).

Terveytilanteen pidettiin huonontuneen ja jalostuskoiria ei pidetty tutkittavan tarpeeksi (silmät & luusto). Toisaalta osa koki terveyden pysyneen hyvällä tasolla. Joku koki kivesvikaisuudesta tulleen ongelman ja toinen piti hammas/purentaongelmien jääneen liian vähälle huomiolle.

Kannustaviakin kommentteja oli : Vielä on hyviä koiria kun olis vain ihmisiä, jotka uskaltaisivat testata niitä!

Jalostussuositukset

Jalostussuositukset (179 vastaajaa)

Tähän osioon saivat vastat kaikki kyselyyn osallistuneet halutessaan ja vastauksia saatiin 215 kpl. Nykyisen jalostuksen tavoiteohjelman suosituksia (yli 2v. ikä, hyväksytty käyttötulos (Rek/Rekä, LD-kilpailu tai arvokilpailumenestys), silmätarkastus, näyttelytulos vähintään H) jalostuskoirille pidettiin yleisesti sopivina, 66 % vastaajista. 22 % vastaajista piti jalostussuosituksia liian matalina ja 12 % eli 21 vastaajista liian haastavina. Koiramäärän suhteen vastaajajoukoissa ei näyttänyt olevan selkeitä eroja. Aikaisemmissa kyselyissä suosituksia on pidetty vieläkin sopivampina (n. 76% vastaajista). Nyt sekä liian haastavina että liian matalana suosituksia pitäviä on hieman enemmän.

Huomioitavaa on, että arvokilpailumenestys on esitetty suosituksissa vaihtoehtona rek/rekä-koetuloksille. Osa vastaajista oli käsittänyt virheellisesti, että se tulisi aina löytyä.

Moni koki, että kriteerit voisivat ainakin osittain olla korkeammatkin, mutta tiesivät, että nykyisiä suosituksia noudattaa vain pieni joukko. Kyselyn tulokset ovat kovasti ristiriidassa siihen, kuinka vähän

suosituksia noudatetaan (n. 20-25% pentueista). Jos kerran suosituksia pidetään hyvinä, miksei niitä noudateta?

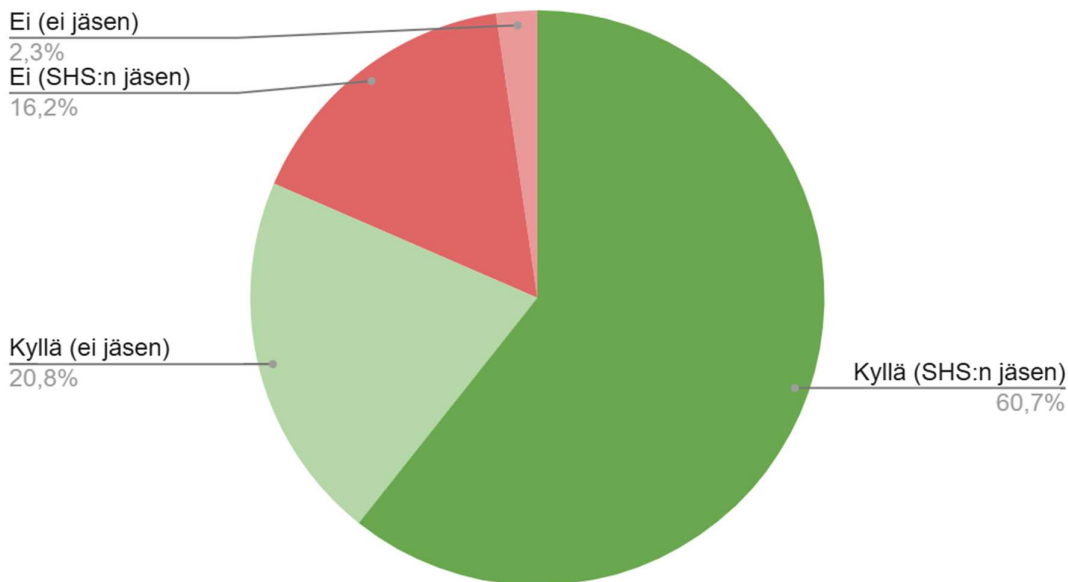
Liian matalina suosituksia pitävät olisivat kaivanneet suosituksiin mm. gonioskopiaa (3 vastaajaa), luustokuvauksia (vajaa 10 mainintaa), EH-tulosta erikoisnäyttelystä tai muusta näyttelystä (yli 5 mainintaa), tiukempia kriteerejä käyttökokeeseen. Maininnan sai myös suositus maksimisukusiitosasteelle, joka jo löytyykin JTO:sta.

Liian kovina suosituksia pitävistä vastaajista esim. pitkän matkan kisan läpiajamisen sijaan pitäisi hyväksyä myös sprintin tai keskipitkän matkan läpiajo. Koetulossuosituksia pidettiin liian vaikeina tavalliselle harrastajalle. Joku piti kohtuuttomana matkoja koepaikoille ja toinen taas ei halua viedä koiriaan kokeisiin, koska muiden koirat ovat käyneet siellä päälle.

Kilpailu- ja käyttökokeiden toimivuus jalostuksen mittarina kyseenalaistettiin parissa vastauksessa ja tuloksia pidettiin teennäisinä (koesääntöjä tulisi muuttaa). Mainittiin myös, että "rotu on jo pilattu, ainoa mikä sen pelastaa olisi se, että ihmiset suhtautuisivat kriittisesti koiriinsa."

PEVISA (Perinnöllisten sairauksien ja vikojen vastustamisohjelma)

Siperianhuskyn tulisi liittyä PEVISA:aan joillakin ehdoin? (173 vastaajaa)

PEVISA eli perinnöllisten sairauksien ja vikojen vastustamisohjelma on Kennelliiton hyväksymä rodulle luotu ohjelma, jolla pyritään estämään ongelmien syntymistä rodussa tai vähentämään niitä. PEVISA on käytössä yli 150 koirarodulla ja siperianhuskyjen liittämistä siihen äänestettiin viimeksi edellisen JTO:n hyväksymisen yhteydessä vajaa viisi vuotta sitten.

Käytännössä vain rotujärjestöön kuuluvilla on mahdollista vaikuttaa PEVISA:an liittymiseen vuosikokouksessa. Jos tarkastellaan vain jäsenistöä (141 vastaajaa), 74% kannatti PEVISA:an liittymistä jollain ehdolla ja 26% ei. Luvut ovat lähes identtiset viiden vuoden takaiseen verrattuna.

PEVISAan tulisi liittyä... (149 vastaajaa, voi valita monta kohtaa)	vastaukset
Hyväksymällä jalostukseen ainoastaan astutushetkellä yli 2-vuotiaat koirat	129
Hyväksymällä uusintayhdistelmä samoista vanhemmista vain kerran (eli kolmatta pentuetta samoista vanhemmista ei enää rekisteröidä ilman poikkeuslupaa)	100
Silmätarkistus pakolliseksi kaikille jalostuskoirille	116
Silmätarkistus pakolliseksi jalostuskoirille kolmannesta pentueesta alkaen eli koira tulee silmätarkastaa ennen kolmatta pentuetta	21
Hyväksytyt käyttötuloksen vaatimisen osalta kaikilta jalostuskoirilta	57
Hyväksytyt käyttötuloksen vaatimisen osalta jalostuskoiran kolmannesta pentueesta alkaen eli koiralla tulee olla käyttötulos ennen kolmatta pentuetta	47
Jälkeläismäärän rajoittaminen siten, että viimeisin pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan (lisää kommentteihin sopiva määrä)	42
Omat PEVISA-ehdotukset (niputettu samankaltaiset vastaukset yhteen)	
Luustotutkimukset (yleensä mainittu selkää, lonkat ja kyynärät) parissa vastauksessa vain selkä	20
Näyttelytulosvaatimus	2

PEVISA-ehdoista eniten kannatusta sai 2-v. vähimmäisikä asutusajankohtana. Kennelliitto suosittaa jalostuskoirille vähintään 2-v. ikää ja osalla roduista löytyy PEVISA:sta vähimmäisikä.

Silmätarkastus kolmannesta pentueesta alkaen sai 137 kannattajaa, jos huomioidaan myös sitä tiukemmalla kriteerillä (jo ensimmäisestä pentueesta) kannattavat. Jos käyttötulosehtoa tarkastellaan samaan tapaan, sekin pääsee yli sadan kannattajan kolmannesta pentueesta alkaen.

Vastaajien omissa PEVISA-ehdotuksissa toistui varsin usein kaikki luustokuvaukset (17 kpl). Sen lisäksi kannatusta sai selkäkuvaus yksistään pakollisena. Osa vastaajista laittaisi luustokuvaehdot vasta toisesta tai kolmannesta jalostuskoiran pentueesta alkaen.

Gonioskopia on joillakin roduilla pakollisena PEVISA-ehdotuksena ja siperianhuskyilla se mainitaan jalostussuosituksissa. Pakolliseksi sitä esitti yksi vastaaja.

Vastaajilta kysyttiin myös muista kommenteista PEVISA:an liittyen. Yksi vastaaja totesi rodun karkaavan käsistä ilman PEVISA:aa. Pidettiin ongelmana, että rodussa on ok pennuttaa, vaikka ei aktiivisesti harrasta ja kisa.

Tässä kohtaa pari vastaajaa kommentoi, ettei käyttötulosvaatimus ole järkevä, koska nykyiset kokeet (REK/REKÄ) eivät palvele käyttökoirajalostusta. Käyttötuloksiin liittyen yksi vastaaja toivoi käyttötuloksen olevan vähintään MD-matkoilta, koska sprintti vääristää rotua. Toisessa vastauksessa taas todettiin, ettei käyttötulosvaatimusta saisi lisätä PEVISA:an, koska se suosisi vain aktiiviharrastajia ja ison koiramäärän omistajia. Useampi koki ongelmaksi, että käyttötuloksen hankkiminen parin koiran omistajalle on hankalaa/ paikkoja kokeisiin ei saa itselleen sopivana ajankohtana. Aiheellisesti muutamissa vastauksissa pohdittiin, miten käyttötulosvaatimuksessa voitaisiin huomioida safarikennelit ja pitkän matkan kilpailijat tai voisiko SKL:ltä saada poikkeuslupaa näiden osalta?. Joku totesi, että kasvattajat, jotka eivät pysty käyttötulosvaatimusta toteuttamaan (pl. safari ja ld-ajajat), ovat selkeästi aivan väärän rodun parissa. Pelättiin, että ilman käyttötulosvaatimusta, rotu jakautuu entisestään.

Sukusiitosasteesta tuli muutama maininta. Terveystuloksista kommentoitiin useita mainintoja luustokuvista. PEVISA:aan esitettiin myös gonioskopiaa.

“Jos itse olisin kasvattaja, niin itsekriittisyys, rehellisyys ja omien virheidensä myöntäminen omien koirien kanssa loisi jo hienon pohjan kasvatustyölle!!!”

Kriittisimmät vastaajat esittivät rotujärjestön olevan ongelma. Ehdotettiin myös hallittuja rotuunottoja alaskalaisista käyttöominaisuuksien parantamiseksi.

PEVISA:aan liittymisen kääntöpuolet

Miksi et haluaisi rodun liittyvän PEVISA:aan (30 vastaajaa, voi valita monta kohtaa)	vastaukset
Rajoittaa liikaa geenipoolia	19
Työkoirapentueita ei teetetä/ jäävät rekisteröinnin ulkopuolelle	23
Rodun tila on riittävän hyvä ilman Pevisa-ehtoja	14
Suosituksukset ovat parempi kuin pakko	20
Rekisteröimättömien pentueiden määrä kasvaa	23

Vastaajat, jotka eivät pitäneet PEVISA:aa rodulle tarpeellisena saivat kertoa, miksi eivät pitäneet sitä hyödyllisenä. Eniten huolta herätti rekisteröimättömien pentueiden kasvu. PEVISA:aa pidettiin Kennelliiton rahankeruu keinona, sen ei pidetty vievän rodun käyttöominaisuuksia eteenpäin ja testausta työssä ja laumassa pidettiin parempana

vaihtoehtona. “Vastuulliset kasvattajat testaavat koiransa ja valitsevat jalostuskoiransa kriittisesti ilman PEVISA:aakin”

Avoimissa vastauksissa pidettiin käyttötulosten vaatimista eriarvoistavana. Osa vastaajista koki, että rodun ongelmia (käyttöominaisuuksien säilyttäminen/parantaminen) ei paranneta mitenkään PEVISA:lla. Sairauksien määrää ei pidetty hälyttävänä.

Liite 2: Rotumääritelmä

Siperianhusky rotumääritelmä

Alkuperämaa: Yhdysvallat

FCI:n numero: 270

Hyväksytty: AKC 9.2.2021

Hyväksytty: FCI 1.12.2021

Kennelliitto: 31.5.2022

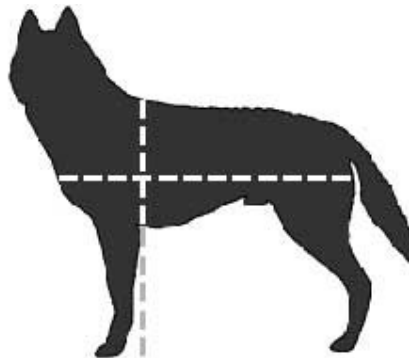
Käyttötarkoitus: Rekikoira

FCI:n luokitus:

- Ryhmä 5 pystykorvat ja alkukantaiset tyypit
 - Alaryhmä 1 pohjoiset rekikoirat
 - Käyttökoetulosta ei vaadita

YLEISVAIKUTELMA: Siperianhusky on keskikokoinen, nopeasti ja keveästi liikkuva käyttökoira, jonka liikkeet ovat vapaat ja joustavat. Sen kohtuullisen tiivis, tiheäkarvainen runko, pystyt korvat ja tuuheakarvainen häntä viittaavat rodun pohjoiseen alkuperään. Sen luonteenomainen liikunta on sulavaa ja ilmeisen vaivatonta. Se työskentelee alkuperäisessä tehtävässään valjakossa erittäin kyvykkäästi, vetäen kevyttä kuormaa kohtalaisella nopeudella pitkiä matkoja. Voiman, nopeuden ja kestävyuden tasapaino näkyy rungon mittasuhteissa ja rakenteessa. Urokset ovat urosmaisista mutta eivät koskaan karkeitä, nartut narttumaisia olematta kuitenkaan rakenteeltaan heiveröisiä. Hyvässä kunnossa oleva, kiinteä- ja hyvälihaksinen siperianhusky ei ole ylipainoinen.

TÄRKEITÄ MITTASUHTEITA: Sivulta katsottuna rungon pituus mitattuna olkanivelestä istuinluun kärkeen on hieman säkäkorkeutta suurempi. Etäisyys kirsun kärjestä otsapenkereeseen on yhtä suuri kuin etäisyys otsapenkereestä niskakyhmyyn.

Rungonpituus olkanivelestä istuinluun kärkeen on hieman säkäkorkeutta suurempi.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Ystävällinen ja lempeä, mutta myös valpas ja seurallinen. Rodulla ei ole vahtikoiran omistushalua, se ei ole liian epäluuloinen vieraita kohtaan eikä tappelunhaluinen. Täysikasvuinen koira voi olla jossain määrin pidättyväinen ja omanarvontuntoinen. Sen älykkyys, käsiteltävyys ja innokkuus tekevät siitä miellyttävän seuralaisen ja työskentelyhaluisen käyttökoiran.

PÄÄ

Kallo: Keskipokoinen ja suhteessa runkoon, päälaki hieman kaareva. Kallo kapenee leveimmästä kohdasta silmiä kohti.

Otsapenger: Selvästi erottuva.

Kirsu: Mustilla, harmailla, **soopelinvärissillä tai riistanvärissillä** koirilla musta; punaisilla koirilla maksanuskea; puhtaanvalkoisilla koirilla kirsu voi olla **musta, maksan- tai** lihanväriäinen. Osittain **vaalentunut**, ns. lumikirsu on **myös sallittu**.

Kuono: Keskipitkä ja keskileveä, kapenee vähitellen kirsua kohti. Kuononkärki ei ole terävä eikä neliömäinen. Kuononselkä on suora otsapenkereestä kuonon kärkeen asti.

Huulet: Hyvin pigmentoituneet ja tiiviit.

Leuat / hampaat: Leikkaava purenta.

Silmät: Mantelinmuotoiset, kohtalaisen kaukana toisistaan ja hieman vinoasentoiset. Silmät voivat olla väriltään ruskeat tai siniset; keskenään eriväriset tai sekäväriset silmät ovat sallitut.

Ilme: Valpas mutta ystävällinen ja tarkkaavainen, jopa ilkkurinen.

Korvat: Keskipokoiset, kolmion muotoiset, lähellä toisiaan ja korkealle kiinnittyneet. Paksut, tiheäkarvaiset, takaosastaan hieman kaartuvat ja tanakasti pystyssä, kärjestään hieman pyöristyneet ja suoraan ylös suuntautuneet.

KAULA: Keskipitkä ja kaartuva, koiran seisnessä kaula on asennoltaan ryhdikäs. Koiran ravatessa kaula ja pää ojentuvat eteenpäin.

RUNKO

Selkä: Suora ja vahva, selkälinja on vaakasuora säästä lantioon. Selkä on keskipitkä, ei lyhyt ja tanakka eikä myöskään liian pitkä ja painunut.

Lanne: Kiinteä ja hoikka, rintakehää kapeampi.

Lantio: Hieman viisto mutta ei koskaan niin jyrkkä, että se rajoittaisi takaraajojen työntöä.

Rintakehä: Syvä ja vahva mutta ei liian leveä. Syvin kohta on kyynäpäiden tasalla heti niiden takana. Kylkiluut kaartuvat hyvin selkärangasta lähtien, mutta kaarevuus vähenee kyljissä mahdollistaen vapaat liikkeet.

Alalinja ja vatsa: Vatsaviiva hieman kohoava.

HÄNTÄ: Tuuheakarvainen ja ketunhännän muotoinen. Hännän kiinnityskohta on juuri selkälinjan tason alapuolella. Tarkkaavaisen koiran häntä kohoaa tavallisesti selän päälle ylväästi sirpin muotoisella kaarella. Koholla oleva häntä ei kierry rungon kummallekaan sivulle eikä makaa litteänä selkää vasten. Koiran ollessa levossa on normaalia, että häntä riippuu. Hännän karvapeite on keskipitkää ja suunnilleen saman pituista hännän joka puolella, niin että häntä muistuttaa pyöreää harjaa.

RAAJAT

ETURAAJAT:

Yleisvaikutelma: Seisovan koiran raajat ovat edestä katsottuna yhdensuuntaiset, suorat ja kohtuullisen etäällä toisistaan. Raajaluusto on keskivahva mutta ei koskaan raskas. Kyynärpää on hieman säkäkorkeuden puoliväliä ylempänä. Eturaajojen kannukset voidaan poistaa. (Huom. Suomessa typistyskielto.)

Lavat: Taakse sijoittuneet ja viistot. Kiinteät ja hyvin kehittyneet lihakset ja jänteet kiinnittävät lavat tiiviisti rintakehään.

Olkavarret: Hieman viistot olkanivelestä kyynärpäähän, ei koskaan kohtisuorassa alustaan nähden.

Kyynärpäät: Tiiviisti rungonmyötäiset, eivät sisä- eivätkä ulkokierteiset.

Ranteet: Voimakkaat, kuitenkin joustavat.

Välikämmenet: Sivusta katsottuna hieman viistot.

Etukäpälät: Soikeat mutta eivät pitkät, keskikokoiset ja tiiviit. Varpaiden ja päkiöiden välit ovat tiheäkarvaiset, päkiät lujat ja paksut. Koiran seistessä vapaasti käpälät eivät käänny sisään- eivätkä ulospäin.

TAKARAAJAT:

Yleisvaikutelma: Takaa katsottuna koiran seistessä takaraajat ovat kohtuullisen etäällä toisistaan ja yhdensuuntaiset.

Reidet: Lihaksikkaat ja voimakkaat.

Polvet: Hyvin kulmautuneet.

Hyvät
polvikulmaukset
ja liian suorat
polvi- ja
kinnerkulmat.

Kintereet: Kinnerkulma on selvä ja kinner matala. Mahdolliset kannukset tulee poistaa. (Huom. Suomessa typistyskielto.)

Takakäpälät: Kuten etukäpälät. Taakse sijoittuneet ja viistot. Hyvin kehittyneet lihakset ja jänteet kiinnittävät lavat tiiviisti rintakehään.

LIIKKEET: Luonteenomainen liikunta on sulavaa ja ilmeisen vaivatonta. Koira liikkuu nopeasti ja keveästi. Näyttelykehässä se tulisi esittää talutin löysänä kohtalaisen nopeassa ravissa, jolloin eturaajojen pitkä askel ja takaraajojen hyvä työntö tulevat esiin. Edestä katsottuna koiran kävellessä käpälät eivät astu samalle linjalle, mutta nopeuden lisääntyessä käpälät vähitellen siirtyvät lähemmäksi toisiaan, kunnes päkiät astuvat rungon pituusakselin alla olevalle linjalle. Kun käpälien jäljet yhtyvät, etu- ja takaraajat liikkuvat suoraan eteenpäin, kyynärpäät tai polvet eivät käänny sisään eivätkä ulos. Kumpikin takaraaja astuu samaan kohtaan kuin saman puolen eturaaja. Koiran liikkeessä selkälinja pysyy kiinteänä ja tasaisena.

KARVAPEITE

KARVA: Kaksinkertaista ja keskipitkää. Koira vaikuttaa tiheäkarvaiselta, mutta karvapeite ei ole koskaan niin pitkä, että koiran selkeät ääriiviivat häviävät. Aluskarva on pehmeää ja tiheää sekä tarpeeksi pitkää tukemaan peitinkarvaa. Peitinkarva on suoraa ja melko rungonmyötäistä, ei koskaan karheaa eikä ulospäin töröttävää. On huomattava, että aluskarvan puuttuminen karvanlähtöaikoina on normaalia. Siistimmän vaikutelman aikaansaamiseksi on sallittua trimmata viiksiä sekä karvaa varpaiden väleistä ja käpälien ympäriltä. Karvapeitteen trimmaaminen muista kohdista ei ole sallittua ja trimmattu karvapeite on vakava virhe.

VÄRI: Sallitut värit ovat musta, harmaa, riistanväri, soopeli, punainen ja valkoinen eri sävyissään, joko yksivärisinä tai eri tavoin sävyttyneinä. Valkoiset merkit ovat sallittuja. Monenlaiset merkit ja kuvioinnit ovat yleisiä, mukaan lukien kirjavuus. Kaikki sallitut värit, merkit ja kuviot ovat samanarvoisia. Merleväritys ja juovikkuus (brindle) eivät ole sallittuja vaan ovat hylkäävä virhe. Merle tarkoittaa marmorointia, jossa on vaalealla pohjalla samanvärisiä mutta tummempia laikkuja, eikä sitä pidä sekoittaa sallittuun valkopohjaiseen väriytykseen, jossa värilliset peitinkarvat muodostavat tummempia laikkuja. Brindle tarkoittaa tummempia ja vaaleampia yksivärisiä peitinkarvoja, jotka muodostavat pystysuuntaisen tiikeriraidoituksen, eikä sitä tule sekoittaa väriytykseen, jossa värilliset peitinkarvat erivärisen aluskarvan kanssa näyttävät muodostavan vaakasuuntaisia raitoja.

KOKO JA PAINO

Säkäkorkeus: Urokset 53,5-60 cm (21-23,5 tuumaa) ja nartut 50,5-56 cm (20-22 tuumaa).

Paino: Urokset 20,5-28 kg (45-60 paunaa) ja nartut 15,5-23 kg (35-50 paunaa).

Paino on suhteessa korkeuteen. Yllä mainitut mitat ovat korkeuden ja painon ylä- ja alarajat, eikä kumpaakaan äärimmäisyyttä tulisi asettaa etusijalle. On virhe, jos koira antaa vähääkään liian raskasluustoisen tai ylipainoisen vaikutelman.

TIIVISTELMÄ: Tärkeimmät rotuominaisuudet ovat keskikokoisuus, kohtuullinen luusto, tasapainoiset mittasuhteet, vapaat ja vaivattomat liikkeet, oikeanlainen karvapeite, rodunomainen pää ja korvat ja häntä sekä hyvä luonne. Raskasluustoisuus, ylipainoisuus, rajoittuneet tai kömpelöt liikkeet, pitkä- tai pörrökarvaisuus ovat virheitä. Siperianhusky ei koskaan vaikuta niin raskaalta ja rotevalta, että se toisi mieleen kuormajuhdan, eikä niin kevyeltä ja heiveröiseltä, että se toisi mieleen pikajuoksijan. Molemmat sukupuolet antavat erittäin kestävän vaikutelman. Myöskään yleiset rakennevirheet eivät ole toivottuja, vaikka niitä ei ole tässä erikseen mainittu.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

- Pää: Kömpelö, raskas tai liian kevyt. Otsapenger: Liian vähäinen.
- Kuono: Liian suippo, liian karkea, liian lyhyt tai liian pitkä.
- Purenta: Muu kuin leikkaava purenta.
- Silmät: Liian vinot tai liian lähekkäin sijoittuneet.
- Korvat: Liian suuret suhteessa päähän, liian leveälle kiinnittyneet tai eivät tanakasti pystyssä.
- Kaula: Liian lyhyt ja paksu tai liian pitkä.
- Selkä: Heikko, notko tai köyry; laskeva selkälinja.
- Rintakehä: Liian leveä, tynnyrimäinen, liian litteä tai heikko.
- Häntä: Selkää myötäilevä, tiukasti kiertynyt, liian liehuvakarvainen, liian alas tai liian korkealle kiinnittynyt.
- Lavat: Pystyt tai löysät.
- Eturaajat: Liian raskas luusto; heikot ranteet; edestä katsottuna liian kapea tai liian leveä etuosa; ulkonevat kyynärpäät.
- Takaraajat: Suorat polvikulmaukset; pihtikinttuisuus; liian kapea tai liian leveä takaosa.
- Käpälät: Heikot tai haravarpaiset. Liian suuret ja kömpelöt tai liian pienet ja hennot käpälät. Sisä- tai ulkokierteiset käpälät.
- Liikkeet: Lyhyet, hypähtelevät tai epävakaa liikkeet. Kömpelöt tai keinuvat liikkeet. Ristiin astunta ja vinot liikkeet.
- Karvapeite: Pitkä, liian runsas tai pörröinen karvapeite. Karhea tai silkkimäinen karvanlaatu. Muualta kuin sallituista kohdista trimmattu karvapeite.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen
- Urokset yli 60 cm ja nartut yli 56 cm
- Merle tai brindle värytys

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.

Liite 3: Rodulla kirjallisuudessa esiintyvät sairaudet ja lähdeluettelo

Rodulla kirjallisuudessa esiintyvät sairaudet ja lähdeluettelo

- Degeneratiivinen myelopatia [11]
- Demodikoosi eli sikari- tai karvatuppipunktioireyhtymä [15]
- Discoidi lupus erythematosus eli DLE [2,7]: immuunivälitteinen ihosairaus.
- Distichiasis [2]
- Ektooppinen ureter [2,11]: kuuluu rotuihin, joilla kohonnut esiintymistiheys. Vialla arvellaan olevan geneettinen tausta, mutta periytymismekanismi on epäselvä.
- Entropion [5,7,11] Silmäluomen sisäänpäinkiertäminen
- Eosinofiilinen granulooma [4,6]
- Eosinophilic bronchopneumopathy [16,17,18] Eosinofiilinen keuhkoputkien ja keuhkojen sairaus
- Epilepsia [2,10,6, 20] kaatumatauti
- Glaukooma [2,5,9,11,13,15,22]: esiintyy sekä primääri- että sekundaariglaukoomaa. Primäärinen glaukooma johtuu siperianhuskyilla yleensä kammiokulman epämuodostumasta. Australialaisessa tutkimuksessa esitettiin, että silmän sinisellä värillä ja suljetulla kammiokulmalla on jokin yhteys. Kyseisessä australialaisessa tutkimuksessa oli hyvin pieni otos (40 yksilöä), joten päätelmä silmän sinisen värin ja suljetun kammiokulman yhteydestä on ehkä liian hätäinen.
- Hemofilia A eli hyytymistekijä VIII:n puutos [2,11]: periytyy x-kromosomisesti resessiivisesti
- Hemofilia B eli hyytymistekijä IX:n puutos [11]: periytyy x-kromosomisesti resessiivisesti.
- Hyperuricosuria HUU [26]
- Hypotyreoosi [11] kilpirauhasen vajaatoiminta
- Kastratioiresponsiivinen dermatoosi [1,2,7]
- Katarakta eli HC [1,2,5,7,11,13,6,21] harmaa kaihi
- Kornean lipidoosi [2]
- Kornean strooman ja/tai epiteelin dystrofia [1,2,3,4,5,6,7,8,11,12,13,14]: sarveiskalvon strooman ja/tai epiteelin rappeuma. Sarveiskalvon sameus. Muihin rotuihin verrattuna siperianhuskyilla sairaus on usein lievä ja itsestään paraneva. Sillä on harvoin kliinistä merkitystä. Se voi johtua myös sekundaarisesti hypotyreoosista. Periytyy autosomisesti resessiivisesti.
- Krooninen pinnallinen keratiitti (pannus) [13]
- Larynxparalyysi [2,11] oireet voivat tulla jo kuuden viikon ikäiselle, mutta yleensä vasta treenauksessa olevalle koiralle. Perinnöllisyyttä ei ole todistettu.
- Linssiluksaatio [1]
- Lonkkanivelen dysplasia eli HD [11]
- Luomikasvaimet [13]
- Patellaluksaatio [11] polvinivelen sijoiltaan meno
- Persistoiva hyperplastinen primaarilasiainen eli PHPV [5]
- Persistoivat pupillamembraanit eli PPM [13]
- Piilokiveksisyys [11] kuuluu rotuihin, joilla kohonnut esiintymistiheys. Vika periytyy joillain eläinlajeilla autosomisesti - resessiivisesti.

- Progressiivinen retinan atrofia eli PRA [2,5,7,11,13]: siperianhuskeilla PRA harvinainen ja ilmenee myöhemmässä iässä kuin muilla roduilla. Muista tunnetuista PRA muodoista eroten PRA periytyy siperianhuskeilla X-kromosomisesti resessiivisesti [10,6].
- Sinkkiresponsiivinen dermatoosi [1,7] sinkin puutteellisen imeytymisen (suolesta) aiheuttama ihosairaus. Vika on joko perinnöllinen (varsinkin rekikoiraroduilla) tai ravinnon epätasapainosta johtuva. Esimerkiksi kalsium, rauta, tina, kupari ja fytaatit (kasvisokerit) alentavat sinkin imeytymisastetta.
- SPS1 Siperianhuskyn Shaking Puppy Syndrooma, tyyppi 1 [23,24,25]
- SHPN1, Siperianhuskyn polyneuropatia, tyyppi 1 [23, 24,25]
- Synnynnäinen sydänvika [2]: kammioväliseinän aukko (ventricular septal defect).
- Trakean dysplasia [11]
- Uveitti [2,5]: infektiivinen tai immuunivälitteinen. Joidenkin oftalmologien mielestä uveittia ilman depigmentaatiotakin (kts.alla) esiintyisi siperianhuskyilla kohonneella eaiintymistiheydellä verrattuna muihin rotuihin.
- Vogt-Koyanagi-Harada -syndrooman kaltainen tauti eli uveodermatologinen syndrooma eli vitiligo ja uveitti -syndrooma [1,5,11,13]
- von Willebrandin tauti [2,7,11] eri vWd muodoilla eri periytymismekanismia, yleisin on autosominen epätäydellisellä penetranssilla. Tauti ei muodosta ongelmaa siperianhuskyilla.

Lähdeluettelo

- [1] Birchard, S.J. & Sherding, R.G. Saunders Manual of Small Animal Practice. W.B. Saunders Co. Philadelphia 1994.
s. 313, 316, 318, 327,1198,1209,1211.
- [2] Clark, R.o. & Stainer, J.R. Medical & Genetic Aspects of Purebred Dogs. Forum Publications, Inc. Fairway, Kansas 1994. s. 501-505, 650-651.
- [3] Cooley, P.L. and Dice, P.F.: Corneal dystrophy in the dog and cat. Vet Clin No Am 20:681-692, 1990.
- [4] Dice, P.F.: Corneal endothelial-epithelial dystrophy in the dog. Am Coll Vet Ophthalmol 7:36, 1976.
- [5] Genetics Committee of the American College of Veterinary Ophthalmologists. Ocular Disorders presumed to be inherited in Purebred Dogs. ISBN 0-96-35163-2-0. 3th Ed. 1999.
- [6] ISHC Presents The Siberian Husky 3rd Ed.1994 s.132-137
- [7] Kirk, RW. & Bistner, SI. Handbook of Veterinary Procedures & Emergency Treatment. 6th Ed. WB. Saunders Co. - Philadelphia 1995. s. 840.
- [8] Murphy, C.J. 1992. Disorders of the cornea and sclera. In R.. Kirk and J.D. Bonagura (eds.) Current Veterinary Therapy XI Small Animal Practice, p. 1101-1111. WB Saunders Co., Toronto
- [9] Miller, P.E. 1995. Glaucoma. In J.D. Bonagura and R.W. Kirk (eds.). Kirk's Current Veterinary Therapy XII Small Animal Practice, p. 1265-1272. W.B. Saunders Co., Toronto.
- [10] Mykkänen, R Siperianhusky on aito rekikoira vain täällä pohjantähden alla. Koiramme 1-2/1998. Suomen Kennelliiton julkaisu. s. 28-35.
- [11] Svenska kennelklubben. Sund Hundavel - genetiska anomalier hos hundar. Utg. 2. Mars 1996. Kap. C. s. 197-202.
- [12] Waring, G. O.; MacMillan, A; Reveles, P.: Inheritance of crystalline corneal dystrophy in Siberian Huskies. J Am Anim Hosp Assoc 22:655, 1986.

- [13] Whitley, D. Focusing on Eye Disorders among Purebred dogs. *Vet. Med.* 1988, 83: 50-63.
- [14] Whitley, D.: Canine cornea. In: Gelatt KN, editor. *Veterinary Ophthalmology* 2nd ed. Pages 307-356; 1991.
- [15] Wikström, B. *Koiran sairaudet*. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Hämeenlinna 1995. s. 106; 200.
- [16] Rajamäki Minna M. Tissue Inflammation In Canine Pulmonary Eosinophilia With Special Reference To Matrix - Metalloproteinases, Department of Clinical Veterinary Sciences Section of Medicine Faculty of Veterinary Medicine University of Helsinki Finland
- [17] Clercx C: Is canine eosinophilic bronchopneumopathy an asthmatic disease?, 12th ECVIM-CA Conference, VIN, 2002.
- [18] Clercx C, Peeters D, German AJ, Khelil Y, McEntee K, Vanderplasschen A, Schynts F, Hansen P, Detilleux J, Day MJ: Eosinophilic bronchopneumopathy in dogs. *J Vet Intern Med* 14:282-291, 2000
- [19] Egenvall, Bonnet, Olson & Hedhammar 2000. Gender, age, breed and geographic pattern of morbidity and mortality insured dogs during 1995 and 1996. *Veterinary Record* 146: 519-525
- [20] Smith Tracy A & Potisk Leon. MDPI 2026. Novel CFA3 Locus Encompassing KCNIP4 Is Associated with Idiopathic Epilepsy in Siberian Huskies.
- [21] Ricketts SL, Ahonen S, Pettitt L, Freyer J, Ellis S, Jenkins CA, et al. (2025) Common variants in the *CPT1A* gene are associated with cataracts in Northern breeds of domestic dog. *PLoS ONE* 20(4): e0320878. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0320878>
- [22] Jun JH, Lee GH, Byambasuren Z, Kong HS. Exploration of predictive markers associated with primary angle-closure glaucoma risk in companion dogs using genomic information. *J Anim Reprod Biotechnol* 2024;39:294-304. <https://doi.org/10.12750/JARB.39.4.294>
- [23] <https://www.shca.org/sps1#:~:text=It%20is%20a%20debilitating%20nervous,is%20%20years%20of%20age.&text=Another%20neuropathy%20affecting%20Siberian%20Huskies,genetic%20diseases%20of%20Siberian%20Huskies>.
- [24] Jahns H, Vernau KM, Nolan CM, O'Neill EJ, Shiel RE, Shelton GD. Polyneuropathy in Young Siberian Huskies Caused by Degenerative and Inflammatory Diseases. *Vet Pathol.* 2020 Sep;57(5):666-674. doi: 10.1177/0300985820934112. Epub 2020 Jun 24. PMID: 32578500.
- [25] <https://vetmed.umn.edu/research/research-labs/canine-genetics-lab/canine-genetics-testing/siberian-husky-health-panel#SubmissionInfo>
- [26] Bannasch, D., Safra, N., Young, A., Karmi, N., Schaible, R. S., & Ling, G. V. (2008). Mutations in the *SLC2A9* gene cause hyperuricosuria and hyperuricemia in the dog. *PLoS Genetics*, 4(11), e1000246. doi:10.1371/journal.pgen.1000246

Liite 5. Siperianhuskyn valionarvosäännöt

SUOMEN VALIONARVOSÄÄNNÖT

Voimassa alkaen 1.1.2025

KAIKKIA ROTUJA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Valionarvo on anottava koiralle viimeistään viisi (5) vuotta viimeisestä siihen oikeuttavasta tuloksesta, jonka jälkeen sitä ei enää myönnetä. (Valt. 22.11.20)

Kokeista ja kilpailuista myönnettäviin valionarvoihin vaaditaan, että koiran näyttelytulos on vähintään laatumaininta "hyvä" jostain FCI:n jäsen- tai kumppanimaan kenneljärjestön hyväksymästä näyttelystä koiran täytettyä 15 kk. (Valt. 30.5.21)

Muotovalion arvo (FI MVA)

Vähintään kolme sertifikaattia näyttelystä Suomessa kolmelta eri palkintotuomarilta. Vähintään yksi sertifikaateista on saatava koiran täytettyä 24 kk. Lisäksi tulevat mahdolliset rotukohtaiset koepalkintovaatimukset. Muutos astuu voimaan 1.6.2011. (Valt. 29.5.11) Valionarvosääntöön liittyvät koetulosaatimukset ovat vähimmäisvaatimuksia.

Suomalaisen omistamalta / hallitsemalta koiralta hyväksytään Pohjoismaissa saavutetut koetulokset rodunomaisista kokeista FI MVA -arvoon vaadittaviksi koetuoksiksi. (Valt. 24.11.07)

Juniorimuotovalion arvo (FI JMVA)

Kolme juniorisertifikaattia näyttelystä Suomessa kolmelta eri palkintotuomarilta. Suomen juniorimuotovalionarvon saamiseksi ei ole käyttötulosvaatimusta. Mahdolliset muiden maiden juniorivalionarvot eivät vaikuta Suomen juniorivalionarvon saavuttamiseen.

Veteraanimuotovalion arvo (FI VMVA)

Kolme veteraanisertifikaattia näyttelystä Suomessa kolmelta eri palkintotuomarilta. Suomen veteraanimuotovalion arvon saamiseksi ei ole käyttötulosvaatimusta. Mahdolliset muiden maiden veteraanivalionarvot eivät vaikuta Suomen veteraanivalionarvon saavuttamiseen.

Pohjoismaiden muotovalion arvo (NORDIC MVA) (PKU 12.10.16)

Koiralle, joka on saanut kolme NORD-sertifikaattia kolmesta eri Pohjoismaasta, kolmelta eri tuomarilta. Vähintään yksi NORD-sertifikaateista on saatava koiran täytettyä 24 kuukautta.

Saadakseen NORDIC MVA -arvon koiran tulee olla kansallinen valio siinä maassa, jossa koira on rekisteröity.

Pohjoismaiden juniorimuotovalion arvo (NORDIC JMVA)

Kolme NORD-juniorisertifikaattia kahdesta eri Pohjoismaasta, kolmelta eri tuomarilta.

Pohjoismaiden juniorimuotovalionarvon saamiseksi ei ole käyttötulosvaatimusta. (Valt. 24.11.24)

Pohjoismaiden veteraanimuotovalion arvo (NORDIC VMVA)

Kolme NORD-veteraanisertifikaattia kahdesta eri Pohjoismaasta, kolmelta eri tuomarilta.

Pohjoismaiden veteraanimuotovalionarvon saamiseksi ei ole käyttötulosvaatimusta. (Valt. 24.11.24)

Muotovalion arvoon vaadittavat koetulokset voi saada myös muissa Pohjoismaissa. Muista maista saavutettujen koetulosten kelpoisuuden muotovalion arvoon hyväksyy Kennelliitto koemuodon haltijan esityksestä. Muihin valionarvoihin vaadittavat näyttelytulokset voi saada jostain FCI:n hyväksymän maan kenneljärjestön hyväksymästä näyttelystä. (Valt. 29.5.16)

Koiralta, joka 24 kk täytettyään on saavuttanut jonkin muun maan muotovalionarvon, vaaditaan vain yksi sertifikaatti Suomesta sekä mahdolliset lisävaatimukset. Sen mahdollisesti Suomesta alle 24 kk:n iässä saama sertifikaatti lasketaan Suomen muotovalionarvoon oikeuttavaksi. Muutos tulee voimaan 1.1.2011. (Valt. 29.5.11) Ulkomaalaisen omistaman / hallitseman koiran ulkomailta saavuttama koetulos hyväksytään FI MVA -arvoon vaadittavaksi koetulokseksi vain, mikäli se on saavutettu FCI:n hyväksymän kenneljärjestön kokeesta, joka vastaa Suomessa rodulta vaadittavaa rodunomaista koetta. Koetuloksesta tulee Kennelliittoon toimittaa anomuksen yhteydessä FCI:n hyväksymä

Working Class Certificate (WCC). (Valt. 24.11.07). Koiralta, joka ennestään on jonkin muun maan koetai kilpailuvalio vaaditaan ko. koe- tai kilpailumuodosta vain yksi valionarvoon oikeuttava korkeimman luokan tulos Suomesta sekä mahdolliset lisävaatimukset. (Valt. 27.11.04, 27.5.12)

Suomen ja kansainväliset valionarvot haetaan kirjallisesti Suomen Kennelliitolta. Ulkomaiset valionarvot haetaan ao. maan kenneljärjestöltä. Muutos astuu voimaan 1.1.2005. (Valt.

27.11.04)

Käyttövalion arvo (FI KVA) Näyttelytuloksen lisäksi tulevat rotukohtaiset koepalkintovaatimukset. Suomen Kennelliiton myöntämien Suomen koe- tai kilpailuvalionarvoon oikeuttavien käyttötulosten on kaikkien oltava Suomesta saatuja. (Valt. 27.5.12)

Rotukohtaiset valioarvovaatimukset: Siperianhusky

FI MVA

Arvosana kiitettävä rekikoirien kilpailukokeesta, tai 1 x arvosana kiitettävä rekikoirien käyttökokeista ja 1 x arvosana hyväksytty rekikoirien kilpailukokeesta, tai 2 x hyvä arvosana rekikoirien käyttökokeista ja 1 x hyväksytty arvosana rekikoirien kilpailukokeesta. (Valt. 27.11.05)

FI KVA

REK 1 x kiitettävä rekikoirien kilpailukokeesta ja 1 x kiitettävä arvosana johtajakoirona rekikoirien käyttökokeesta

Kennelnimien hakeminen

Kennelnimellä tarkoitetaan koiran nimen yhteyteen sitä rekisteröidessä liitettävää kasvattajatunnusta, joka on tavallaan myös koiran sukunimi. Kennelnimellä tunnustetaan saman kasvattajan kaikki kasvatit roduista riippumatta.

Voidakseen hakea kennelnimeä Suomen Kennelliitolta on hakijan/hakijoiden oltava 18 vuotta täytäneitä ja omata vakinainen asuinpaikka Suomessa sekä oltava sopiva/t kennelnimien haltijaksi. Lisäksi hakijan on oltava Kennelliiton jäsen sekä jäsen sellaisessa Kennelliiton organisaation kuuluvassa yhdistyksessä, joka edustaa kasvatettavaksi aiottua rotua. Edellä lueteltujen lisäksi hakijan tulee suorittaa hyväksytysti Kennelliiton kasvattajan peruskurssi ja allekirjoittaa kasvattajasitoumus.

Kennelliiton hyväksymiä kasvattajan peruskursseja järjestävät kennelipiirit, jotka ilmoittavat kurseista Koiramme-lehdessä. Kurseista voi myös tiedustella suoraan kennelipiirien aluekouluttajilta.

Kennelnimien hakeminen on maksullista (vuonna 2013 - 200 €).

Kennelnimien hakeminen

Hakija toimittaa allekirjoitetun kirjallisen tai sähköisen kennelnimihakemuksen Kennelliittoon. Kennelliitto toimittaa tiedon saapuneista hakemuksista rotujärjestöille, jotka käsittelevät hakemuksen antaen siitä lausunnon. Rotujärjestö voi antaa hakemuksesta myös kielteisen lausunnon, jolloin ratkaisua voi hakea Kennelliitosta, joka ratkaisee asian.

Ennen SHS:n puoltamista hakijan on tullut suorittaa SKL:n kasvattajakurssi hyväksytysti. Muita rotujärjestön kennelnimianomuksen puoltoon positiivisesti vaikuttavia tekijöitä ovat mm.

- Hakija on aktiivinen harrastaja. Hän ajaa koirillaan sekä kilpailee tai osallistuu rodun käyttötarkoituksen omaisiin tapahtumiin. Hakija on osallistunut rotujärjestön järjestämälle rodun kasvattajakurssille tai muihin rotujärjestön koulutuksiin.
- Suunnittelee kasvattamisesta ja on tiedostanut rodun käyttökoirastatuksen.
- Hakija tarjoaa omistamilleen koirille rodunomaiset olosuhteet ja rodunomiasta toimintaa.
- Hakijalla ei ole aikaisempia pentueita tai jo kasvatettu pentue on tarkkaan harkittu (ei vahinkopentuetta, ei liian nuori-na parituksia tms.)

SHS:n puoltoon vaikuttavat myös muut tekijät (anomuksen puolto voi olla mahdollinen selvityksien jälkeen), esim.

- Hakijalla ollut jo yksi tai useampi pentue, jossa yhdistelmän tavoite jää epäselväksi, mutta koiranpito on asiallista (pentueiden vanhempien iät ja nartun pennutusvälit ovat suosituksen mukaiset) tai esim. korkeintaan yksi alaikäisen paritus (max. toinen vanhempi). Puolto annetaan lisäselvityksistä riippuen. Hakemus hylätään, jos on paritettu tarkoituksella molemmat vanhemmat alaikäisinä, vakavia terveysongelmia, ongelmia koiranpidon olosuhteissa tms.

Puoltoon negatiivisesti vaikuttavia tekijöitä ovat mm.

- Anomusta ei puolleta, jos hakija ei ole rotujärjestön jäsen.
- Hakijan perehtyneisyys rotuun on puutteellista eikä hakijalla ole halua tutustua rotuun kattavasti käyttöominaisuudet huomioiden.
- Hakijan motiivi kasvattaa rotua vaikuttaa selvästi pentujen myymiseltä ainoastaan rahallista etua tavoitellen..
- Hakijalla on hyvin epämääräinen koiranpitohistoria tai selviä eläinsuojelurikkomuksia.
- Hakijalla ollut jo yksi tai useampi pentue, jossa ei ole huomioitu rotujärjestön suosituksia tai Kennelliiton määräyksiä (esim. pentueiden välit ovat lyhyet tai alaikäisten paritus, jossa toinen tai molemmat vanhemmista ovat oleet hyvin nuoria.)
- Epämääräinen pentue rekisteröimättä tms.

SHS:n jäsenyyssajan vaikutus puoltoon

- Toivotaan, että hakija on ollut SHS-jäsen viimeistään jo silloin kun hakeutuu SKL:n kennelnimikurssille.
- Jäseneksi liittyminen olisi suositeltavaa jo ensimmäisen pennun / koiran hankinta-ajankohdasta, jotta käsitys rodusta olisi vakiintunut jo ennen kasvatustoiminnan suunnittelemista.
- Jos SHS:n jäsenyysaika on alle vuosi, se voi vaikuttaa puoltoon negatiivisesti. Puollossa otetaan kuitenkin huomioon, jos haki on toiminut tunnetusti rodun

käytön parissa jo pitempään/useampia vuosia (esim. töissä safariyrityksessä, perhepiirissä jäsen, osallistunut tapahtumiin tms.), mutta ei ole henkilökohtaisesti liittynyt SHS:ään.

Kennelliiton julkaisee hakemuksessa mainitun kennelnimien vaihtoehtoinen ja rodut Koiramme-lehdessä tai sähköisesti. FCI:n nettisivuilta on mahdollista tarkistaa jo aiemmin hyväksytyt kennelnimet samankaltaisuuksien välttämiseksi. Valitus kennelnimihakemuksesta tulee tehdä kahden viikon kuluessa julkaisemisesta.

Jos valituksia ei tule, Kennelliitto lähettää hakemuksen FCI:lle, joka käsittelee sen. FCI:n hyväksymä kennelnimi ilmoitetaan hakijalle ja siitä toimitetaan hakijalle todistus. Hyväksytyt kennelnimet julkaistaan Koiramme-lehdessä tai sähköisesti. Hyväksytyt kennelnimet voidaan hakemuksesta lisätä myös kasvattajan aikaisemmille pentueille. Tämä koskee vain sellaisia pentueita, joiden kasvattajiksi on merkitty juuri sama tai samat henkilöt kuin kennelnimien haltijaksi.

Kennelnimien voimassaolo

Kennelnimi on voimassa kennelnimien haltijan eliniän. Kennelliiton hallitus voi poistaa kennelnimien käytöstä haltijalta, joka ei ole Kennelliiton jäsen. Lisäksi hallitus voi poistaa kennelnimien käyttöoikeuden henkilöltä, joka on saanut toiminnastaan kurinpidollisen seuraamuksen.

Kennelnimi voidaan perustellun kirjallisen hakemuksen perusteella siirtää lähisukulaiselle tai kennelnimien haltijan kanssa pitkään toimineelle ja tämän toimintaa jatkavalle henkilölle, jonka tulee täyttää kennelnimien saantiehtodot. Kennelnimien haltijan kuoltua voi hänen perillisensä ottaa kennelnimien käyttöön, mikäli hän täyttää kennelnimien saantiehtodot. Siirto on maksullinen ja siirrosta päättää Kennelliitto.

Tarkemmin kennelnimianomuksiin voit tutustua Kennelliiton sivuilta:

<http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusja-kasvatus/kennelnimet/Kennelnimet.htm>